

In verpleeghuis Flevohuis in Oost leven ouderen met dementie op door extra aandacht van kunstenaars die de drukke verplegers te hulp zijn geschoten.

Anna Salhany 10 september 2019, 11:32

BRON: @ PAROOL

Jopie (97) is bewoner van het Flevohuis en heeft dementie. “Vroeger kon ze erg onrustig zijn, dan liep ze bijvoorbeeld de hele dag lang rondjes door de gangen,” zegt Liesbeth Bonis, zorgmanager van de groepswooning van het Flevohuis. “Maar sinds we hier kunstenaars over de vloer hebben, zien we een heel andere Jopie.”

Het was kunstenaar Sandra Schouten die een oplossing bedacht voor Jopies onrust: een zachte wollen mantel. Schouten: “Jopie vertelde mij een keer dat ze zich enorm alleen voelt en het altijd zo koud heeft. Dat brak mijn hart. Ze had behoefte aan wat persoonlijke, intieme aandacht.”

Met geld dat het kabinet heeft vrijgemaakt na het manifest *Scherp op ouderenzorg* van Hugo Borst heeft het Flevohuis de negen kunstenaars in huis kunnen halen. Zij lopen dagelijks rond in de groepswooning. Ze werken zonder agenda, zonder vooropgezet plan en peilen dagelijks wat de behoeftes zijn.

Voor Jopie was deze behoefte een warme mantel. In deze mantel, gemaakt met twee capuchons en twee armgaten aan de zijkanten kan Jopie alleen, of samen met een familielid, verzorger of de kunstenaars zitten. “Ik merk dat ze zich onder het manteltje even speciaal voelt.”

Zorg en aandacht

In het verzorgingshuis worden groepsactiviteiten georganiseerd, maar zorgmedewerkers zagen dat de bewoners met dementie daar niet altijd baat bij hadden. “We hebben toen de hulp van een aantal kunstenaars ingeschakeld, omdat zij de bewoners een andere vorm van zorg en aandacht kunnen bieden dan wij als zorgmedewerkers,” zegt Bonis.

“Deze kunstenaars denken enorm out of the box. Op een verrassende en speelse manier sluiten ze aan bij de leefwereld van mensen met dementie. Ze maken echt wat los.”

Deze middag gaat het precies zo. Jopie wordt naar haar kamer gebracht en gaat op bed liggen. Ze kijkt vermoeid voor zich uit en geeft aan verder alleen te willen zijn. Totdat Schouten de kamer binnenloopt. “Ik heb ons manteltje voor je meegenomen, Jopie.” Ze wikkelt de mantel om haar heen. Langzaam verschijnt er een glimlach op haar gezicht.

Gepersonaliseerde muziektapes

Even verderop stapt kunstenaar Andy Bruce de kamer in van bewoner Ruud en zet de stereo aan. Uit de speakers klinkt zachte en kalme muziek. Wanneer Bruce de tape doorspoelt, wordt de muziek aangevuld met fietsgeluiden, een vrouwenstem die een gedicht voorleest en geluiden van de zee. “Ik creëer gepersonaliseerde muziektapes voor bewoners. Hierin verwerk ik geluiden uit hun jeugd en dagelijks leven die ze kunnen herkennen. Voor Ruud werkt deze combinatie van geluiden erg goed.”

Wanneer Ruud de gemeenschappelijke ruimtes te druk lijkt te vinden, wordt hij naar zijn kamer gebracht om naar de tape te luisteren. Ook voordat hij gaat slapen wordt de tape ingezet. “Mensen met dementie raken vaak sneller overprikkeld. Dit kan veroorzaakt worden door veel veranderingen, nare geluiden of continu gepieker,” zegt Bonis. “Deze vorm van therapie helpt de bewoners zo goed, dat we ervoor hebben gekozen het als een vorm van behandeling te gebruiken.”

Het mooiste, zegt Bonis, is als bewoners weer een stukje van zichzelf terugvinden. “Wanneer een bewoner met dementie na jaren niet meer te kunnen schilderen ineens weer schildert in haar oude stijl van vroeger, daar doen we het voor.”